

NAPREJ

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Francišanska ulica 6-I.

Stane mesečno 7 din., celoletno 84 din.

Oglasi: prostor 1 × 55 mm 50 p.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne proste.

Zedinjenje.

Kakor je bilo pričakovati, je sprejel naš strankin zbor v Trbovljah dogovor o zedinjenju vseh treh socialističnih strank v Jugoslaviji soglasno na znanje. Ena stranka smo, nič več ne bo bratomnega boja med zavednimi proletarci, združeno bomo nastopali proti skupnemu nasprotniku kapitalizmu. Če bomo imeli kaka nesoglasja med seboj, kakor je razumljivo in naravno, da ne moremo biti popolnoma enakih misli, ker ima vsak svoje misli in hrepenenja prav tako, kakor imamo vsak svojo glavo — ne bomo jih reševali s kolom, temveč skupaj se bomo vsedli vsi, ki vemo, da je kapitalistični družabni red za vse delavno ljudstvo enako pogubonos in da ga moramo zato izpremeniti v boljšega, socialističnega, v katerem bo vladala pravičnost za vse, ki delajo in si z delom služijo svoj vsakdanji kruh. Skupaj se bomo usedli vsi, ki imamo proletarsko zavest delavnega razreda in bomo med seboj sami reševali svoje spore in nesoglasja in ne bomo poslušali kapitalističnih hujšakcev in razdiračev, ki nas hočejo razdružiti, da bi nas razdružene tem lažje držali na uzi.

Kmeti in tovarniški delavec sta se združila, ker vsta, da sta tepena oba. Ročni in duševni delavec sta se združila, ker vsta, da izkorišča kapitalizem oba. Krasni in dosegljivi so naši cilji, če bomo zanje delali res v soglasju, ki je potrebno za vsako veliko stvar.

Združili smo se pa tudi socialisti vseh treh plemen v Jugoslaviji — opustili smo vse dosedanje socialistične stranke in ustanovili eno samo, veliko, enotno stranko za celo državo, ustanovili smo »Socialistično Stranko Jugoslavije« (SSJ).

Časnikarstvo v Tennessee.

(Dalje.)

„No, vseeno — pri tem vremenu je tako ne rabimo. Poznam človeka, ki je to storil. Ga že dobim. Tako, tu način, kako bi naj bile take stvari napisane.“

Vzel sem rokopis. Tako je bil s črtami in vmeski popisan, da bi ga lastna mati ne spoznala več, če bi jo imel. Glasil se je sedaj, kakor sledi:

„Duš tennesseškega tiska.“

„Nepoboljšljivi lažnjivci poltedenskega 'Potresa' delajo očitno zopet na to, da natvezejo plemenitemu in viteškemu ljudstvu eno izmed svojih ničvrednih in neotesanih laži glede najslavnejše domislice devetnajstega stoletja, železnice, ki bi naj vozila v Ballyhack. Domislek, da bi Buzzardville ostal na levi, se je porodil v njihovem gnusnem možganu — ali pravzaprav v tisti vsedlini, ki jo oni smatrajo za možgan. Bolje bi storili, da po-

Na Slovenskem bomo imeli odslej samo pokrajinsko vodstvo stranke, ki bo odločevalo samo v upravnih in organizatoričnih zadevah, dočim bomo v političnih in taktičnih vprašanjih delali to, kar bodo sklenili naši zaupniki skupno z zaupniki Hrvatov in Srbov v Glavnem strankinem odboru, v katerega pošljemo od vsakega plemena po pet sodrugov, tako, da bo volja enotna, moč razmnožena, uspeh večji in naš cilj torej bližji.

Toliko zaželeno zedinjenje je končno doseženo. Pa ne morebiti kar tako zaradi lepšega, da nas bo več, temveč stvarno zedinjenje, ki ima v sebi gotovost, da bo ostalo trajno, ker temelji na skupnem dogovoru, katerega se hočemo držati vsi, zaupajoč drug drugemu, kakor brat bratu, ki imata čiste račune med seboj.

Delavno ljudstvo! Kakor so na dan sv. Štefana tvoji delegati soglasno sklenili to zedinjenje, tako boš ti v vseh organizacijah sprejelo ta sklep s soglasnim odobravanjem. Vedi pa, da odobravanje in navdušenje za dobro stvar še ni dovolj! Delati je treba zanj, delati od moža do moža, od žene do žene, da se zanesemo zavest delavnega razreda v vsa proletarska srca, da se združijo vse pro-

letarske roke k skupnemu delu za skupne naše cilje.

Organizacije KDZ ostanejo še naprej lahko kakor so sedaj. Le 10. točka pravih osrednje KDZ se izpremeni tako, da velja odzadaj pripadnost namesto k JSDS k SSJ.

Davek se je izpremenil v toliko, da morajo vsi zavedni, torej pred vsem vsi vodilni sodrugi plačevati toliko več, kolikor več imajo dohodkov in toliko manj, kolikor več imajo otrok, ki morajo zanje skrbeti. Davek, za katerega se je posebno naš list že dolgo zavzemal, davek, ki hočemo, da ga vpelje tudi država, ne pa da nalaga vsa davčna bremena na rame delavnega ljudstva, bogatih dobičkarjev, se pa ne upa lotiti. S tem, da je stranka uvedla ta davek, bo razširila med ljudstvom tudi poznanje tega edino pravičnega davčnega načina. S poznanjem pa raste tudi volja in moč, razširiti dobro stvar. Ko bo ljudstvo povsod spoznalo, da je to velik korak k izboljšanju sedanjih krivičnih razmer, bo zmagalo s to zahtevo; danes pa ne more zmagati, ker ga vodijo kapitalisti za nos, češ, da to ni mogoče. Potem bo ljudstvo odgovorilo: Kak da ne bi bilo mogoče, saj mi to že imamo, čeprav pravite, da nič ne znamo!

Zedinjenje strok. organizacij v Jugoslaviji.

Zedinjenju političnih organizacij mora slediti tudi zedinjenje strokovnih, ki edinstva niso nič manj potrebne kot politične.

Dočim je bilo pri političnem zedinjenju treba premostiti med različnimi skupinami načelne difference — čeprav le male — teh težkoč pri strokovnih organizacijah sploh ne bo. Strokovno gibanje je usmerjeno le v dva pravca: Amsterdam in Moskva. Ti dve smeri sta tako

strogo ločeni, da med njima ne bo prejšporazuma, dokler ne pokaže bodoči razvoj, katera ima prav.

Večina strokovnih organizacij v Jugoslaviji deluje v amsterdamski smeri, zato med temi načelne razlike sploh ne obstojajo.

In te organizacije imamo v mislih, kadar govorimo o zedinjenju.

Ideja zedinjenja je med delavstvom tako razširjena, da tudi s tega stališča ne bo nikakršnih težkoč.

žrejo svojo laž, če hočejo svojim zavrženim kačjim truplom prihraniti izbičanje, katerega tako bogato zaslužijo.

„Tisti osel, Blossom priimkovan, od Groma in bojnega klica svobode“ v Higginsvilleu, se zopet potepa krog nas.

„Opažamo, da spravlja abotni tepec od 'Jutranjega vrišča' iz Mud - Springsa po svoji stari naklonjenosti do laži v svet vest, da ni van Werter izvoljen. Od nebes potrjeno poslanstvo časopisja obstoja v tem, da seje seme resnice, da pobija zmote, da vzgaja, da oplemenjuje, da dvigne javno moralo in navade, da dela celokupno človeštvo milosrdnejše, bolj čednostno, bolj usmiljeno in na vseh poljih dobrotnejše, svetejše in srečnejše; in vendar ponižuje ta črnosrčni lopov svoje vzvišeno poslanstvo v blato z razširjevanjem laži, očrnjevanja, sleparstva in najnižkotnejših zasranjavanj.“

„Blathersville potrebuje Nicholsonov tlak — ječo in ubožnico potrebuje še nuj-

neje. Kaka misel, da bi tak krmežljavi krajček tlakovali, katerega celokupne zanimivosti tvorijo dve žganjarni, ena kovavnica in tisti gorčični obliž, kar je vsakodnevn 'Hura'! Čemu si ne izposodiš tlaka v Memphisu? Tam je to blago zelo poceni. Tista plažeča se žuželka, Buckner po imenu, ki urejuje 'Hura', vpije kakor osel s sebi lastno budalostjo vsakovrstne neumnosti v svet in si domišljuje, da govori umno.“

„Tako, to je časnikarski recept — nujpoprnan do skrajnosti. Vaš mlečnosladki žurnalizem mi povzroča slabost.“

V tem trenutku je priletel kos opeke skozi okno, z velikim truščem raztreščil šipo in me precej udaril po hrbtu. Odmaknil sem se iz strelnega tira — začutil sem, da sem v napoto.

Glavni urednik je dejal: „To je bil najbrže stotnik. Pričakujem ga že dva dni. Takoj bo tu.“

Najtežje vprašanje je ureditev enotne uprave, ki pa ni nič manj važno kakor kako taktično vprašanje. Za ureditev tega vprašanja je treba treznega razmišljanja in prav natančnega dogovora.

Ze ureditev enotnih prispevkov in podpor se ne da rešiti kar tako na dveh ali treh sestankih. Treba je pomisliti, da ima vsaka organizacija svoj opravičnik, kateri je bil sprejet na kongresu in more biti predružen le zopet na kongresu. Ze za take spremembe je treba med članstvom mnogo agitacijskega dela, če hočemo, da bodo člani sploh razumeli, za kaj gre. Naše organizacije v Sloveniji upravljajo razne fonde, katerih na jugu nimamo. Treba bo načrta, kam pojde ta denar, kdo ga bo upravljal, ali bomo te fonde še vzdrževali ali ukiniteli itd.

Istotako je z gibanji. V Sloveniji vodijo vsa gibanja centrale, dočim je na jugu navada, da podružnica sama uredi svojo zadevo. Če bi se tako zedinjenje izvršilo brez zadostnih priprav, bi nastala lahko zmešnjava, katero bi izrabili razni elementi za hujškanje proti edinstvu, češ: sedaj je še slabše, nego je bilo prej.

Za ureditev teli vprašanj je treba torej časa in resnega premišljanja. Res je, da odbori onih organizacij, ki se niso razbile, nimajo vedno na razpolago časa, da bi o teh vprašanjih do dobrega razmišljevali ter izdelali podrobne načrte in predloge; nestalne draginjske razmere zaposlujejo vse centrale z vednimi mezdnimi gibanji, ki zahtevajo vsekakor mnogo pozornosti.

Nikakor pa ni s tem rečeno, da je za zedinjenje še časa dovolj. Poudarjamo le, da naj se o vsem natančno premisli, kajti kar bo sklenjeno, ne bo več mogoče izpremeniti pred novim kongresom.

Politične vesti.

⊕ »Rimski katoliki v popovskih in posvetnih haljah!« kriči »Slov. Narod« razkačeno v svojem včerajšnjem uvodniku. »O bizantinizmu in bizantinistih«. Vzrok tej demokratski besnosti sta rimsko-katoliška časopisa »Slovenec« in »Novi Čas«, ki sta na neusmiljen način opljuvala naprednjake, ki so poročali v »Jutro« in »Narod« o vseh potankostih ob priliki kraljevega lova v kamniških planinah s tako spretnostjo, kakor da so vsi rojeni pesniki. »Slov. Narod« jezno poudarja, da so klerikalci ovijali svetniško krono ne samo Francu Ferdinandu, temveč tudi Karlu in Ziti. Naše dobro ljud-

sivo so vsestransko premišljeno varali, tako da gleda danes z nezaupanjem na našega narodnega vladarja, ki ni nič v sorodu z apostoli in kardinali in papeži. — Ej, danes ve že zadnji kozji pastir, da si lahko podajo liberalci in klerikalci složne roke, zakaj grešili so v toliki meri, da se ne bodo kmalu oprali, še najmanj pa, če bodo dregali s tako vneto v takozvani »avstro-ogrski gnoj«.

⊕ Nove volitve pripravljajo na Angleškem. Zbornico razpuste najbrže še pred 30. t. m. Lloyd George je ustanovil novo narodno stranko, ki mu pa ne bo mnogo več pomagala. Za nas bodo posebno zanimivi volitveni izidi za angleško delavsko stranko, ker nam bodo pokazali, v koliko so jo zadnji težki razredni boji okrepili.

Okrepitev lastnega združnega kapitala mora smatrati vsak prepričan združnik - - za prvi pogoj združnega gibanja. - -

VSEM ORGANIZACIJAM IN ZAUPNIKOM.

Vse računanje se začne z novim letom v dinarjih. Tudi stranka je morala torej uvesti dinarsko veljavo. Zato je sklenil zbor izdati tudi novo razpredelnico tega davka, obenem je pa odstranil dosedanjí dvojni davek: temeljnega davka ne bo več, odslej bomo plačevali stranki samo davek po razpredelnici, ki jo bomo objavili jutri. Tudi se je vsled zvišane draginje zvišala najnižja mera dohodkov, pri katerih se začne davek zviševati: prej je bilo že pri 1000 K ali 250 Din. plačevati več, odslej pa velja najnižji davek 1 Din. za vse, ki imajo manj dohodkov nego 2000 K ali 500 Din. na mesec; davek se začne višati šele pri 500 Din., za sodruge, ki imajo enega otroka, šele pri 600 Din., za tiste z dvema otrokoma šele pri 700 Din., s tremi pri 785 Din., kdor pa ima 10 nepreskrbljenih otrok, ki se naj ga Bog usmili pri tej draginji, za te se zviša šele pri 1170 Din. Ta razpredelnica je bila na zboru soglasno priznana kot popolnoma pravična. Posebno všeč je bila delegatom določba, da naj plačajo bogati sodrugi, ki imajo več nego 1500 Din. na mesec, kar celo desetino za stranko. Če ne marajo, niso vredni nositi ime socialistov. Samec, ki ima 1500 Din. na mesec, ložje pogreša 100 Din., nego rodbinski oče s 499 Din. 1 Din.

Natančno poročilo o zboru, program itd. začnemo prinašati prihodnjič. — Na delo! Beseda naj postane meso in kri!

levo ramo. Še enkrat sta sprožila. Obadva sta to pot zgrešila drug drugega, toda jaz sem odnesel svoj del, namreč strel v roko. Od tretjega strela sta bila oba gospoda nalahko ranjena, meni pa sta izbila koščico.

Potem sem dejal, da je pametno, če grem malo ven, da se nasrkam malce svežega zraka, ker je ta razgovor čisto zaseben razgovor in ker mi je radi moje rahločutnosti nekako sitno, da bi se ga še nadalje udeleževal. Toda oba gospoda sta me prosila, naj le mirno obsedim in sta mi zagotavljala, da jima nikakor nisem v napoto. Moje mnenje je bilo drugačno.

Nato sta se nekaj časa pogovarjala o volitvah in o žetvi. V tem sem se jaz bavil z obvezovanjem svojih ran. Toda kmalu sta z veliko živahnostjo zopet zakurila ogenj, in vsak strel je zadel — vendar si ne morem kaj, da bi ne pripomnil, da je padlo pet strellov od šestih na moj račun. Pri šestem je bil stotnik smrtno ra-

Dnevne vesti.

Časopisni glasovi. »Jugoslavija« pravi, da ne odgovarja našemu včerajšnjemu komentariju njenega socialnega četa. Še marsikdaj ne bo odgovarjala. — Zdravja nam »Jutro« želi. Hvala. Ko smo prebrali njegove zabavnosti, nam je bilo takoj bolje. Med nami na uho: Ali ne prime tudi »Jutra« tako nekaka, kako bi rekli, odvajalna slabost, ko prebere samega sebe?

Od milijard, ki jih razsiplje vlada za našo armado, odpade velika vsota na oficirje, smo zapisali včeraj. Od teh milijard je proračunanih za letošnje leto za vojno mornarico, o kateri vemo zopet samo to, da jo tvori lepo število mornarskih oficirjev, nič več in nič manj kot 312 milijonov kron. Slovenski proletarec, ali več, kdo jih bo plačal? Toda naše finančno ministrstvo ne bo prišlo v zadrego, saj sedi v njegovih uradih samo 900 uradnikov!

Kakor listja in trave je državnih uradnikov samo v Belgradu. V Belgradu imamo samo okoli 7000 državnih uradnikov. Če vemo to, potem vemo tudi, za kaj deluje tako neverjetno klaverno ves državni parat. Državni uradi so zavzeli samo v privatnih hišah 3000 prostorov.

Pregled invalidov. Vsi oni, ki doslej še niso bili pri invalidskem pregledu, naj se priglasijo za naknadni invalidski pregled pri občinskih uradih svojega bivališča. K zglasitvi je prinesli vse vojaške listine. V Ljubljani stanujoči naj se tozadevno čimprej zglase v vojaškem uradu v »Mestnem domu«.

Ljubljana.

Danes, v sredo, točno ob 8. zvečer se bo vršil v dvorani Filharmonične družbe prvi koncert, odkar je prešla ta dvorana v slovenske roke. Počastimo ga z obilnim posetom!

SHODI IN SESTANKI.

6. januarja t. l. Rošpoli: ob 9. uri dopoldne sestanek v gostilni Vodenik.

6. jan. t. l. Lajteršperk: ob 2. uri popoldne sestanek v gostilni Požanko.

6. jan. t. l. Rogoza: podr. S. K. S. J. občni zbor ob 9. uri dopoldne.

6. jan. t. l. Maribor: ob pol 10. uri javen shod v gostilni Puntigam.

7. jan. t. l. Tezno: ob 4. uri popoldne shod v gostilni Volmajer.

7. jan. t. l. Radvanje: ob 7. uri zvečer v gostilni Anderle.

7. jan. t. l. Nova vas: ob 6. uri zvečer v gostilni Rušič.

Govoril je resnico. Trenutek pozneje se je prikazal stotnik na vratih, z dragonskim samokresom v roki.

Rekel je:

„Gospod, ali imam čast, da govorim s figovcem, ki urejuje ta ničvredni listič?“

„To čast imate. Sedite, gospod. Toda bodite previdni s stolom, ima samo tri noge. Mislim, da mi je čast, govoriti s širokoustnim lumpom, stotnikom Blather-skitom Tecumsehjem.“

„To sem jaz. Z vami bi se rad pomenil. Če imate kaj časa, pričniva.“

„Moral bi dokončati članek o ,spodbujajočem napredku npravnega ter umstvenega razvoja v Ameriki“, vendar pa ni še take sile z njim. Pričnite.“

Oba samokresa sta se v tem hipu sprožila. Glavni urednik je zgubil koder svojih las in stotnikova krogla je končala svojo pot v najbolj mesnatem delu mejnih bokov. Stotniku je nekoliko prikrajšalo

njen in z rahlo šegavostjo je pripomnil, da mora sedaj reči „Zbogom!“ ker ima gori v mestu še nekake opravke. Potem je povprašal za pot h grobarju in se poslovil.

Glavni urednik se je obrnil k meni in rekel:

„Pričakujem družbo za kosilo in pripravim vse potrebno za sprejem. Velike uslugo mi napravite, če preberete korekture in opravite s strankami.“

Ob misli, da bom ime! s takimi strankami posla, sem se zdrznil, vendar pa me je bila kanonada, ki mi je še brnela po ušesih, tako zmešala, da nisem mogel misliti na to, da bi k temu poverilu kaj odgovoril.

Nadaljeval je:

„Jones bo krog treh tu — izbičajte ga. Gillespi bo morda nekoliko preje prišel — vrzite ga skozi okno. Ferguson pride tam okoli štirih — upijnite ga. Mislim, to bo za danes vse. Če vam ostane kaj časa, napišite planeteč članek o policiji —

POVERJENIKOM SLOV. SOC. MATICE!

Ako še niste nabrali in odposlali Vam odkazanega števila naročnikov »Naših Zapiskov«, storite to nemudoma! Do 15. januarja mora novo naročnino vsak zapnik odposlati. (Do takrat moramo vedeti v koliko številkah naj se list tiska). Častna dolžnost vsakega je, da izvrši v polni meri, kar od njega pričakujemo!

Načelnstvo.

Sledeči poverjeniki Slovenske Socialne Matice so se odzvali dosedaj našemu vabilu in nabrali od uprave »Naših Zapiskov« njim odkazano število naročnikov: Rud. Čebular (Celje), Tomaž Lozinšek (Ptuj), Rudolf Kordelič (Ljubljana), Ciril Gašperin (Fala), Ivan Faganol (Rečica ob Savinji), Franc Boršnjak (Ljubno). — Naprej na delo! Točnost v malih žrtvah ustvarja veliko!

SODRUGI!

Če hočete biti boljše poučeni o kulturnih, gospodarskih in političnih nadevah slovenskega delavstva, naročite

»NAŠE ZAPISKE«.

List stane letno 100 K in se naroča pri upravi »Slovenske Socialne Matice«, Ljubljana, poštni predal 13.

Najnovejše.

RADIKALCI ZA ANGLEŠKE „DEMOKRACIJE“. „ŠTEDENJE“ PRI KORITIH IN S KORITI NESKLEPCNOSTI.

LDU. Belgrad, 3. jan. Danes dopoldne je odbor za poslovnik razpravljal o nadaljnjih točkah poslovnika za zakonodajno skupščino. Na dnevnem redu so bile odredbe, ki urejajo vprašanje skupščinskih odborov. Radikalci, posebno dr. Marković, so se sklicevali na običaj angleškega parlamenta in zahtevali, da dajejo prednost večini, takoda dobi polovicoplus dva člana od števila članov v odboru. Temu predlogu so se protivili delegati drugih strank, ki so stali na stališču, da se mora v novi poslovnik sprejeti načelo preporcionalnega reda, zato se je vprašanje odgodelo. Radikalci so zahtevali, da bi njihov predlog obveljal vsaj za verifikacijski odbor. — Potem je odbor razpravljal o predsedništvu zakonodajne skupščine. Odbor se je strinjal, da bo imela dva podpredsednika, ne pa treh kakor dosedaj. Plača za podpredsednika se je določila na 1500 Din. mesečno, razen poslaniških dnevnic. Glede tajnikov so sklenili, da se njihovo število zmanjša na štiri s plačo

dajte višjemu nadzorniku nekoliko grenkih občutiti. Miči leže pod mizo, strelno orožje je v predalu — strelivo v kotu — platno in obveze so tam gori na policah. Če se vam pripeti kaj človeškega, pojdite doli k Lancetu, h kirurgu. V našem listu oglasuje — tako izenačujemo svoje račune med seboj.

Proč je šel. Stresel sem se. V teku treh ur sem preživel tako nevarnosti, da sta mi izginila ves duševni mir in veselje. Gillespie je prišel in mene skozi okno vrzel. Jones je točno dospel, in ko sem se pripravil, da mu oskrbim izbičanje, mi je sam odvzel ta posel. Pri spopadu z nekim tujcem ki ni bil na vzporedni, sem izgubil kožo na glavi. Drug tujec, poimenovala Thompson, me je zapustil kot ladjo, ki jo je vilhar vrzel na pesek, kot razvalino samih cumj. Ko sem končno v nekem kotu sral v najgroznejših stiskah in sem bil ob-

1200 Din. mesečno razen dnevnic. Glede predsednikove plače so zahtevali razne vladne stranke razne plače. Ker se odbor ni mogel zediniti, se je razprava o tem odgodela na jutri dopoldne.

MINISTRSTVA PRIPRAVLJAJO. SKLEPAJO IN DOLOČAJO.

LDU. Belgrad, 3. jan. V ministristvu za socialno politiko se pripravljajo zakonski načrt o podpisu washingtonske konference dela. — Ministristvo za poljedelstvo in vode je poslalo vsem ribiškim za drugim zakonski načrt o ribolovu, da ga proučijo. — Ministristvo za socialno politiko je izdelalo nov pravilnik o aprovizaciji pasivnih krajev. — Uprava državnih monopolov je sklenila, da se vsem monopolnim delavcem v državi zenačijo draginske doklade. — V ministristvu za agrarne reforme se bo izdala celokupna statistika koloniziranih dobrovoljcev v državi. — V prometnem ministristvu so se določili delegati, ki bodo dne 10. t. m. odpotovali v Nizzo, da prisostvujejo mednarodni železniški konferenci, ki bo dne 16. t. m.

KAKOR HOČETE; POVSOD BO FIGA.

LDU. Pariz, 3. jan. Nasproti dosedanjim vestem se bo jugoslovansko-italijansko vprašanje predložilo preikone zvezi narodov, ne pa vrhovnemu svetu.

KDAJ POJDE KORL ZA NJO?

LDU. Lizbona, 3. jan. Bivša cesarica Zita odpotuje jutri iz Funchala v Švico.

SPORAZUMI SE UVELJAVLJAJO.

LDU. Pariz, 3. jan. »Journal« poroča iz Londona: V Belfastu so bil včeraj posebno veliki nemiri, pri katerih so dve osebi ubili, štiri pa ranili.

LJUDJE PRED MORITVAMI.

LDU. Moskva, 3. jan. Finski železničarji so dobili naročilo, naj pripravijo vse nove tovorne vagona na gotovih postajah. Rezervnim častnikom je bilo ukazano, naj bodo pripravljeni, da na prvi poziv odidejo pod orožje. Obmejne straže so se oiačile in na mejo so bili poslani novi prostovoljski oddelki.

VOJAŠKA ZVEZA MED RUSIJO IN KITAJSKO ZOPER JAPONSKO.

LDU. Kodanj, 3. jan. »Berlinske Tiden« poroča: Kakor javlja riški list »Sevodnja«, je odposlala sovjetska vlada posebnega odposlanca v Peking, ki bo predlagal Kitajski vojaško zvezo zoper Japonsko.

koljen od razdražene množice urednikov, postopačev, politikov in lopovov, ki so urumeli in vihteli svoja orožja okoli moje glave, dokler ni ozračje od samih lesketajočih se jeklenih bliskov migljalo in sem bil ravno na tem, da se zahvalim za svoje mesto pri listu, se je prikazal glavni urednik in žnjim jata očaranih in navdušenih prijateljev. Nato je sledil prizor, poln divjega hrumenja in klanja, kakor ga ne more opisati nobeno človeško pero, čeprav bi bilo iz jekla. Ljudje so se med seboj streljali, bodli, razkosavali, gnali v zrak in metali skozi okno. Nastal je kratek vrtilnec ljutih bogokletstev, ki je skozenj proseval zamotan in znorel bojni ples, in potem je šlo vse mimo. Po petih minutah je spet zavladal popoln mir in krvaveči glavni urednik in jaz sva opazovali krvave razkosnine, s katerimi so bila tla okoli naju posejana.

Iz stranke.

Blagajnik ljubljanske politične organizacije posluje izjemno, ker je v petek praznik, v četrtek od 6.—7. in v soboto od 6.—7. zvečer v Šelenburgovi ulici 6. Hladstropje, levo, II. vrata na levo in pozivlja vse sodruge, da v označenih urah vplačajo prispevke do konca I. 1921. oziroma prinesejo obračune. — Ker se gre za red, se pozivljajo vsi sodrugi, da sigurno v določenem času izvrše svojo strankino dolžnost!

Zaupniški sestanek se bo vršil danes zvečer ob 7. uri 30 minut v »Zadružnem domu«, Spodnja Šiška.

Iz strok. gibanja.

Rogaška Slatina. Podružnica delavstva Dr. zdravilišča v Rogški Slatini sklicuje za dne 6. t. m. redni očni zbor, ki se bo vršil točno ob 10. uri dopoldne v prostorih gostilne. — Sodrugi v Rogški Slatini uvidevajo potrebo organizacije ter se zavedajo, da brez nje ni življenja proletariatu, zato je udeležba nujna in potrebna, da se da smer delavanja naše podružnice za leto 1922.

Vestnik Svobode.

Centralno tajništvo »Svobode« v Ljubljani se je preselilo in se od srede, 4. t. m. dalje nahaja v Židovski ulici 1, I. nadstropje. Ravnotam se od srede dalje nahaja tudi uredništvo in uprava družinskega lista »Kres«.

Redni občni zbor S. K. »Svobode« v Mostah se bo vršil 6. januarja 1922 v društvenem prostoru pri Mauserju v Vodmatu ob 10. uri dopoldne. Člani udeležite se ga za gotovo! — Odbor.

Zagorje. Dne 8. januarja 1922 ob 2. uri popoldne se bo vršil v prostorih »Občnega konsumnega društva« na Lokali pri Zagorju, redni letni občni zbor »Delavskega izobraževalnega društva Svoboda« Zagorje. Pozivljamo vse člane »Svobode«, da se občnega zbora gotovo udeležijo ter da vsak član prinese s seboj člansko legitimacijo v svrhu legitimiranja. — Odbor.

Gospodarstvo.

= Na koliko je ceniti vrednost žetve v Jugoslaviji? V naši državi se pridela najvažnejših poljskih pridelkov za ogromno vsoto 80 milijard. Po odbitku onega dela, ki se porabi za setev, preostaja še vedno vrednost 70-tih milijard. Največ vreden je pridelek koruze, koje pridelajo letno nad 33 milijard in rži in pšenice, koje pridelajo letno nad 25 milijard. Vino in krompir dosemeta komaj po 6 milijard. (Po cenah v decembru).

= Pregled izvoza in uvoza med Jugoslavijo in Trstom v mesecu oktobru. Po pregledu, ki ga je objavila v svojem zadnjem vestniku trgovska in obrtniška zbornica v Trstu, so uvozili meseca oktobra lanskega leta iz Jugoslavije v Trst po morju za 23.966 q blaga, z železnico pa 109.230 q. V istem času so izvozili iz Trsta v Jugoslavijo po morju 22.685 q, z železnico pa 52.462 q. Skupno je tedaj izvozila Jugoslavija v Trst 133.196 q blaga, uvozila iz Trsta pa 171.573 q. Meseca oktobra se je v razmerju s prejšnjim mesecem naš izvoz povečal za 34.930 q, uvoz pa zmanjšal za 96.426 q. To smo občutili po padanju naše valute!

Sodrugi! Ali se nahaja »NAPREJ« v vseh javnih lokalih, v katere zahajate?

= **Krivic.** Premoženski prirastek znaša v Jugoslaviji po dosedanjih cenah gotovo nad 100 milijard. Delavec, ki zasluži na leto nad 20.000 K plačuje za leto 1920. samo na dohodarini in plačarini 9,4 procentov vseh dohodkov. Kje pa so neposredni davki, — trošarine, carine in drugo? Po novem finančnem zakonu je odmera dohodnine sicer nekoliko nižja, — vendar je ves naš davčni sistem še vedno velika krivica. Če bi bili vsi sloji tako obdavčeni, bi ne bilo treba tiskati vedno novih bankovcev.

= **Kaj je Jugoslaviji najbolj treba?** Da bi tisti močje, ki rešujejo naše gospodarske težave, ne bili podobni možu, ki seka vejo, na koji sedi.

= **Trgovinska sklepanja med Čehoslovaško in Rusijo.** Kakor poroča »Tribuna«, so že izdelali trgovinsko pogodbo med Čehoslovaško in Rusijo ter jo bodo v bližnjih dneh predložili sovjetski vladi, da jo potrdi. — Naša buržoazna Jugoslavija zaslepljena prezira socialistično Rusijo, in namesto da bi mislila na prijateljske odnose z njo, podpira caristične Wranglovce in drugo tako pritepeno bando, ki je ubežala iz Rusije, pač ne zaradi tega, ker je imela čisto vest. Naš finančni minister je priznal, da izda njegovo ministrstvo za te Ruse letno 30 milijonov dinarjev! Ampak smemo li verjeti našim ministrom, da so povedali natančno vsoto?!

Zadružništvo.

Enotno konsumno društvo rudarjev za Slovenijo? V nedeljo, dne 22. januarja se snidejo zastopniki vseh konsumnih društev rudniškega revirja trboveljskega v »Delavskem domu« v Trbovljah na posvetovanje o spojitvi vseh konsumnih zadrug v revirju v eno samo konsumno društvo s primerno samoupravo za posamezne kraje. Želimo tem posvetovanjem čim najboljšega uspeha, ker v slogi je moč in napredek.

Lep zgled delavske zavednosti. Iz Severne Amerike iz Westerporta je vložil sodr. L. K. v hranilni oddelk konsumnega društva za Slovenijo vsoto 20.000 kron. Zraven nam je poslal pismo, ki nam dokazuje, kako se naši ameriški sodruzi zavedajo pomena naše zadružne organizacije. V težkem položaju, v kojem se danes nahajajo, so vendar v stanu, spremljati preko oceana s svojimi simpatijami naše delo. In mi?

UTRINKI.

Ustvarjati nov rod in novo mišljenje, to pomeni veliko nalogo in s trnjem posuto pot, na koji bodo mogli vztrajati le tisti, ki so žrtve zinožni in v kojih srcu gori velika ljubezen do idej, ki jih dolbe v človeške misli usoda.

Dvanajst ribičev je premagalo cesarski Rim. Ne z zlatom in legijami, ampak s silo vere in požrtvovalnostjo ljubezni. Kaj je toraj pred vsem potrebno?

V veselim ustvarjanju, pa tudi v vztrajnosti, uoštevanju težavnih okoliščin, potrpljenju in blagohotni kritiki so kalil velike bodočnosti.

Skupno prestani boji združujejo najjačje srca in misli.

Po svetu.

— **Razporeka starega, od Boga potrjenega zakona.** »Prager Tagblatt« poroča: Kot začetek akcije za ločitev cerkve od države pripravljajo v češkoslovaškem naučnem ministrstvu zakon, po katerem ustanovijo samostojno cerkveno občino. Kot vzgled bodo služile judovske verske občine.

— **Anatole France je opozoril tigersko Francijo.** Glasoviti francoski pisatelj-socialist Anatole France je opozoril Francijo na mogočno Anglijo, ki se je morala umakniti mali Irski. France je dejal: »Ljubim Francijo, toda ljubim tudi Evropo. In to Evropo zadeen usoda rimskega cesarstva, če ne bo Francija pazila na svoje korake napram Nemčiji.

— **Angleške žene za svetovni mir.** V Londonu je bilo velikansko zborovanje ženskih organizacij, ki so zastopale nad štiri milijone članic. Z zborovanja so poslane zvezi ameriških žen v Washington poslanico, v kateri izjavljajo, da ne sme biti nikdar več take vojne kakor je bila zadnja.

— **Ameriške novice.** Tako velikanškega prepada med kapitalizmom in delavstvom, kakor je v Zedinjenih državah ameriških, ni menda v nobeni drugi državi »zmagovalcev«. Na eni strani dobro pitani, v razkošju in preobilici plavajoči ameriški kapitalizem, na drugi strani pa otroci nezaposlenih revnih staršev iščejo po smetiščih, za katera se niti psi ne zinenijo, skorjice plesnivega kruha. Iz Amerike smo prejeli dva kratka dopisa, toda ta novesta več kot debele knjige. Evo jih: Sodrugi rudar iz države Kansas

nam piše: »Kako se godi nam rudarjem tukaj v deželi, kjer se cedi med in mleko, ki je najbogatejša država na svetu! Če Vam povem, da sem od 1920. leta do danes 1. decembra 1921. delal samo 96 dni, mi skoraj ne morete verjeti. Toda to je čista resnica! Rudarji v državi Kansas se nahajamo že 63 dni v protestni stavki, ker so zaprli naše voditelje. Kajti v državi Kansas imamo takozvani industrijski zakon, ki krati delavcem pravico do stavke. Toda naši voditelji, vedoč, da se krši delavcem pravica, ki je zajamčena v ustavi Zedinjenih držav, se niso ozirali na zakon, katerega je sprejela postavodajna država Kansas. Ko je premogarska družba prelomila pogodbo, katero je sama podpisala, so naši voditelji, ne oziraje se na zakon, proglasili stavko. Zato so bili aretirani in obsojeni na 6 mesecev zapora. Rudarji pa so, v zavesti, da imajo njihovi voditelji prav, kot en mož stopili v protestno stavko za izpustitev voditeljev.« — Sodrugi iz države Ohio nam pa piše: »Tovarne in premogokopi počivajo, na milijone delavcev je brez dela, otroci revnih staršev si iščejo po smetiščih skorjice kruha. Draginja in davki so vedno večji, kar je posledica vojne. Kapitalisti zmanjšujejo mezde, radi česar so stavke na dnevnem redu...« In neki ljudje si upajo vpiti, kakšne so razmere v Rusiji, katere so pravzaprav povzročili »zmagovalci«!

— **Velika bitka ameriških železničarjev pred durmi.** Železniške družbe, ki delujejo severno od Ohia in vzhodno od Mississipija, so zadnji petek naznanile, da zahtevajo znižanje mezde od 10—30 odstotkov za svoje uslužbence na vlakih, progah in v železniških delavnicah. Pri zadetih je okrog 750.000 delavcev.

Listnica uredništva.

Sodr. N. Žemberger, Glencoe Ohio: Prejeli smo, kar ste nam poslali 4. decembra 1921. Vaše pozdrave sporočimo. Pišite nam večkrat, da bomo vedeli, kako se Vam godi, ki vas je nemila usoda tirala v daljno tujino. Kapitalistični moloh nas tare tukaj ravnotako kakor proletarce po drugih deželah, toda sedaj smo mu postavili po robu svojo zedinjeno moč in mlade sile in marsikaj se bo izboljšalo. Pozdravljeni!

Izdajatelj: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ).
Odgovorni urednik: Franco Svetek.
Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Salma

Neraztržljivi kavčukovi podpetniki za čevlje.

Karbidne svetilke

in
sveže baterije

priporoča

IGN. VOK,

spec. trgovina šivalnih strojev in koles,
Ljubljana, Sodna ulica 7.

Tovarna
JOS. REICH

Ljubljana, Poljanski nasip 4.
Podružnica: Šelenburgova ul. 3.

Barva vsakovrstno — blago.

Kemično čisti obleke.

Svetlolika ovratnike, zapestnice in srajce.

Podružnice:

Maribor

Gosposka ul. 38

Novomesto

Glavni trg

Kočevje

št. 39.

Pohištvo
in tapetniška delavnica.

Spalne in jedilne sobe, pisarniške oprave, fotele, klubove garniture ter kuhinjske oprave po nizki ceni

Brata Sever, Ljubljana, Kolizej,
Gospodarska cesta št. 13.